

CS

Evropská unie
Regionální politika

info regio

panorama

| Č. 20 | září 2006 |

Energie a regionální rozvoj

Obsah

Energie a regionální rozvoj

Trvale udržitelná energie: regionální zapojení

Regiony se nacházejí v blízkosti jednotlivých činitelů, tudíž mají hrát klíčovou roli při realizaci zabezpečení dodávek, konkurenceschopnosti a trvalé udržitelnosti tím, že přímo v terénu podporují energetickou účinnost, obnovitelné zdroje energie a inovační technologie. To bude mít pozitivní dopady na místní ekonomiku a zaměstnanost.

**V terénu: Estonsko, Řecko, Itálie, Lotyšsko,
Litva, Polsko, Česká republika**

EFRR v akci: Portugalsko, Německo, Rakousko, Finsko

Reportáž: Průkopníci v energetice

V Horních Rakousích od roku 1991 s úspěchem provádějí politiku, která má z energetiky udělat prioritu regionálního rozvoje.

EFRR v akci: Španělsko, Francie, Maďarsko, Spojené království

V terénu: Dánsko

**INTERREG III v akci: INTERREG IIIA
Německo/ Francie/ Belgie/ Lucembursko,
INTERREG IIIB „CADSES“ a „Severní moře“, INTERREG IIIC „Západ“**

3

13

14

15

19

20

21

Fotografie (dle stran): Evropská komise (1, 3, 4, 7, 10, 13), Bio-Wärme Weyer (6), COGEN Europe (11), Solarfocus/Kalkgruber GmbH (8), IEE (9), Offshore-Power Net (11, 21), Argent Energy (12), Energy 4 Cohesion (13), SOGEO (14), Q-Cells AG (14), Biomassekraftwerk Güssing GmbH (14), BENET (14), Isabella Raml (16, 17, 18), Gemeinde Lengau (16), CENER (19), Gwadabel (19), Polgármesteri Hivatal Szeged (19), WEBS (19), Samsø Danmarks Vedvarende Energi Ø (20), Arsenal Research (21), Energie-Cités (21).

Obálka: V blízkosti tepelné elektrárny v hrabství Offaly (Irsko).

Na tomto čísle rovněž spolupracovali: Christian Boissavy, Pierre Ergo, William Gillett, Jean-Luc Janot, Seppo Kallio, Simon Minett, Dickon Posnett, Isabella Raml, Burkhard Sanner, Peter Ungar, Isabelle Valentiny, Charles White.

Odpovědný redaktor: Thierry Daman, EK, GŘ Regionální politika

Tento časopis je vytištěn v němčině, angličtině a francouzštině na recyklovaném papíře.

Tematický souhrn je k dispozici v 19 jazycích Evropské unie na internetové adrese http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Texty v této publikaci nejsou právně závazné.

Trvale udržitelná energie: regionální zapojení

Gerhard Dell, Christiane Egger a Christine Öhlinger ⁽¹⁾

Regiony, které se nacházejí v blízkosti činitelů, výrazně přispívají k realizaci evropských a mezinárodních cílů v energetice. A naopak, ambiciózní evropské a mezinárodní cíle podporují regionální rozvoj a dodávají nezbytný rozmach místní ekonomice.

■ „Solární park“ v Marstal (Dánsko).

Život v 21. století přináší nové a zajímavé výzvy, včetně energetického sektoru. Naše spotřeba energie a z toho plynoucí důsledky pro životní prostředí dosáhly svých hranic. Závazky přijaté na národní a mezinárodní úrovni definují nové cíle a zadávací podmínky. Světový vývoj vyvolává prudký růst a kolísání cen. Nastal tedy čas pro řešení, která by umožnila zachovat nebo zlepšit životní úroveň současně s nižší spotřebou energie a pokrytím zbývajících energetických spotřeb ze zdrojů, které jsou šetrné k životnímu prostředí, pokud je to možné.

K dosažení těchto cílů je třeba zdvojnásobit úsilí na všech úrovních, především na úrovni regionální. Pouze spojením úsilí na regionální, národní a evropské úrovni se vydáme na cestu udržitelného využití energie.

Situace v energetice ve 21. století

Svět vstoupil do nové energetické éry a aby bylo možné vyhovět očekávané poptávce po energii, je třeba reagovat. Pouze v Evropě by bylo třeba investovat v příštích 20 letech asi tisíc miliard EUR do obnovy stárnoucí energetické infrastruktury.

Druhý důvod, proč bezodkladně jednat: naše velká závislost na dovozu fosilních zdrojů energie a na jaderných palivech. Nebudeme-li schopni zlepšit konkurenceschopnost v domácí výrobě energie, budou za 20 až 30 let dovozy pocházející částečně z regionů světa ohrožených nestabilitou pokrývat 70 % energetických potřeb EU (oproti dnešním 50 %).

Mimo jiné jsou zásoby fosilních paliv soustředěny v několika zemích: dnes téměř polovina plynu spotřebovaného

⁽¹⁾ Prezident, viceprezidentka a vedoucí mezinárodního oddělení OÖ Energiesparverband, sdružení pro energetiku Horních Rakous, a členové Fedarene (Fédération Européenne Des Agences Régionales de l'ENergie et de l'Environnement – Evropské federace regionálních agentur pro energii a životní prostředí), (www.fedarene.org).

v EU pochází z pouhých tří zemí (z Ruska, Norska a Alžírska). Pokud by současné tendence zůstaly zachovány, mohl by podíl dováženého plynu v příštích 25 letech stoupnout na 80 %.

Velkou výzvu představuje zabezpečení dodávek: vzestup světové poptávky po energii spolu s růstem emisí CO₂. Předpokládá se, že světová poptávka po energiích a emise CO₂ do roku 2030 stoupnou o téměř 60 %. Světová spotřeba ropy stoupla od roku 1994 o 20 % a světová poptávka by měla každý rok stoupnout o 1,6 %.

V průběhu posledních dvou let se ceny ropy a plynu v EU téměř zdvojnásobily, a zvýšily tak i ceny elektřiny. Růst světové poptávky po fosilních palivech, silné namáhání zásobovacích řetězců, stoupající závislost na dovozu: je pravděpodobné, že ceny ropy a plynu zůstanou vysoké.

Dopady zvýšeného používání fosilních paliv na životní prostředí jsou citelné již dnes: podle Mezivládního panelu o klimatických změnách (IPCC) již emise skleníkových plynů vyvolaly celosvětové oteplení o 0,6 °C. Pokud nic neuděláme, koncem století bude zaznamenán nárůst teploty o 1,4 až 5,8 °C, což pocítí ekonomiky a ekosystémy všech regionů světa, včetně EU.

Světový rozměr zavazuje, všechny části světa jsou na sebe odkázané při zajišťování dodávek energií, vytváření stabilních ekonomických podmínek a při účinném boji proti změnám klimatu. V rámci této změny jsou všichni aktéři, na místní, regionální, národní nebo evropské úrovni, vyzýváni, aby hráli důležitou roli: musí změnit směr a nastolit trvale udržitelnou energetickou politiku.

Bionafta, alternativa pro fosilní pohonné hmoty.

Energetické vklady ve Strategických obecných zásadách pro soudržnost

Nové Strategické obecné zásady Společenství pro soudržnost (2007–2013), navržené Evropskou komisí, které by měly být přijaty do konce roku 2006, opakovaně zdůrazňují důležitost energetických vkladů pro realizaci lisabonských cílů. Vyzývají k podpoře investic přispívajících k závazkům EU podle Kjótského protokolu a doporučují „zpracovat otázku intenzivního využívání tradičních zdrojů energie v EU“ podle tří hlavních směrů:

- > Zlepšit energetickou účinnost a šíření modelů vývoje s nízkou energetickou náročností.
- > Podporovat rozvoj obnovitelných zdrojů energie, které mohou být pro EU trumfem a mohou posílit její konkurenční postavení a zároveň přispět k realizaci cíle vyrábět do r. 2010 21 % elektřiny z obnovitelných zdrojů.
- > Co se týče tradičních zdrojů energie, soustředit investice – především v regionech cíle „Konvergence“ – na projekty zaměřené na rozvoj sítí, aby bylo možné zmírňovat výpadky trhu.

Další informace a úplný text sdělení:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2007/osc/com_2006_0386_cs.pdf

Základy trvale udržitelné energetické politiky

Energetická účinnost, obnovitelné zdroje energie a inovační energetické technologie, to vše tvoří základní kameny trvale udržitelné energetické politiky a lepšího zabezpečení dodávek, a rovněž jsou významným faktorem pro tvorbu pracovních míst. Evropská rozhodnutí a mezinárodní dohody o snížení emisí CO₂ vyžadují, aby byly oživeny již přijaté významné iniciativy na evropské úrovni ve prospěch těchto cílů.

Ale také na regionální úrovni je možné mnoho udělat. Obnovitelné zdroje energie, které jsou v tomto měřítku k dispozici, se mohou stát významným ekonomickým faktorem pro pozitivní regionální rozvoj. A rovněž energetická účinnost je realizována především na místní úrovni. Obnova budov je často významným stimulem pro místní stavební průmysl. Regionální energetické strategie jsou zasazeny do rámce evropské integrace, ale zároveň regiony jakožto ekonomičtí aktéři mají rostoucí úlohu a musí vytvářet rámcové podmínky požadované v oblasti jejich činnosti.

Blízkost dotčených osob, ale také koordinace různých akcí a dodržení místních požadavků a specifičností, to jsou prvky, které dodávají regionálním energetickým činnostem na významu. Pro dosažení evropských a mezinárodních cílů je tedy třeba spojit opatření „top-down“ (cíle z Kjóta, evropské směrnice) a přístup „bottom-up“ a poskytnout tak sledovaným cílům kvalitativní a kvantitativní podporu.

Zlepšení energetické účinnosti a využívání ekologických energií slibují četné pozitivní dopady na regionální ekonomiku a rozvoj: kromě lepšího zabezpečení dodávek a ekologických výhod jsou zdrojem nových investic, produktů a pracovních míst. V dlouhodobějším horizontu budou moci a muset být ekonomický růst a spotřeba energie „rozděleny“, růst hrubého domácího produktu nesmí znamenat příslušný růst spotřeby energie.

Většina občanů EU si přeje, aby rozhodnutí týkající se nových výzev, jako jsou zabezpečení dodávek, růst spotřeby energií a změny klimatu, byla přijímána na evropské úrovni ⁽²⁾. Značné ekonomické a ekologické příležitosti se otevírají především pro nové členské státy, kde potenciál energetické účinnosti obnovitelných zdrojů energie nebyl dosud téměř vůbec využit. Využity ovšem mohou být jen díky ambiciózním akcím na regionální úrovni.

Evropská energetická politika a její regionální dopady

Energie hraje určující roli v realizaci evropských cílů růstu, zaměstnanosti a trvale udržitelného rozvoje. Z tohoto kontextu vychází zelená kniha, kterou na jaře 2006 představila

⁽²⁾ Průzkum Eurobarometr, provedený v roce 2005 ve 25 členských státech EU a v kandidátských zemích.

Zelená kniha pro novou evropskou energetickou situaci

„Evropská strategie pro udržitelnou, konkurenceschopnou a bezpečnou energii“ ⁽¹⁾: Tato zelená kniha Evropské komise, předložená 8. března 2006, je předmětem otevřené veřejné konzultace až do 29. září 2006. Podle výsledků a podle závěrů Evropské rady a Parlamentu Komise posléze navrhne řadu konkrétních opatření pro soudržnou energetickou politiku.

Navržená strategie má tři velké cíle – zabezpečení dodávek, energetickou konkurenceschopnost a trvalou udržitelnost životního prostředí – a je zaměřena na šest hlavních oblastí:

- 1. Lepší fungování vnitřního trhu s plynem a elektřinou**, především díky zavedení kodexu evropské distribuční soustavy, vytvoření evropského regulátora a Evropského střediska pro energetické sítě, zlepšení propojení, jasnější oddělení dopravy a distribuce energie pro podporu spravedlivé konkurence díky stimulaci investic a konkurenceschopnosti.
- 2. Větší solidarita mezi členskými státy v oblasti zabezpečení dodávek** přezkoumáním legislativy EU ohledně zásob ropy a plynu a vytvořením Evropské observatoře pro dodávky energií, která bude pověřena zlepšením transparentnosti a prevence v této oblasti a zvýšenou spoluprací v oblasti zabezpečení infrastruktur a sítí.

- 3. Udržitelnější, účinnější a různorodější skladba zdrojů energií** prostřednictvím široké diskuse o výhodách a nevýhodách různých zdrojů energie (včetně jaderné energie), jejich dostupnosti, nákladech a jejich dopadu na životní prostředí, aby bylo možné čelit energetickým výzvám EU jako celku a přitom dodržovat práva členských států na výběr.

- 4. Integrovaný přístup k boji se změnami klimatu** prostřednictvím konkrétních opatření (informační kampaně, finanční mechanismy atd.), která mají snížit spotřebu energie v EU do roku 2020 o 20 %, a vytvořením dlouhodobého plánu zhodnocení obnovitelných zdrojů energie: větrná, sluneční energie, biomasa, biopaliva, elektřina z vody, geotermální energie...

- 5. Strategický plán pro inovační energetické technologie** (skladování energie, využití vodíku, zachycování CO₂ před spalováním...), které by mohly zlepšit energetickou účinnost a které se opírají o evropské technologické platformy a o společné možnosti pro vytváření špičkových zakázek v této oblasti.

- 6. Společná vnější energetická politika** vzhledem k výzvám, které přináší závislost na dovozu, růst a kolísání cen energií, růst celosvětové poptávky a oteplování klimatu: definice priorit v oblasti infrastruktur pro zásobování, partnerství s externími dodavateli, vytvoření panevropského energetického společenství, které je založené na Společenství pro energii vytvořeném v Aténách 25. října 2005, atd.

⁽¹⁾ KOM(2006) 105 v konečném znění. Zelená kniha a dotazník jsou k dispozici na stránkách: http://ec.europa.eu/energy/green-paper-energy/index_en.htm

Sklad dřevěných štěpů pro vytápění.

Evropská komise (viz rámeček) a která je zaměřená na cíle bezpečnosti zásobování, konkurenceschopnosti a trvalé udržitelnosti energetiky.

Když energie pochází ze dřeva

Podle Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV) je energetické využití dřeva významným prostředkem ke snížení emisí skleníkových plynů a vedle dalších obnovitelných zdrojů energie by přispělo ke snížení energetické závislosti EU. Trvalé využívání lesů zahrnuje řízení, které zajistí jejich dobrý růst a dlouhodobou dostupnost. Přitom nelze zapomínat ani na jejich zásadní roli v biodiverzitě a na jejich funkci rekreační. Je to dlouhodobá záležitost. Jedná se o vytvoření spravedlivých podmínek pro tento sektor a o otevření trhu s palivy pro vedlejší produkty lesního průmyslu, pro dřevo odebírané pro výrobu energie a pro zpracované palivové dřevo. To předpokládá vytvoření vhodných nástrojů.

Pro rozvoj energie ze dřeva je třeba, aby operátoři mohli přežít na fungujícím trhu. Tam, kde je trh deficitní, je třeba mu poskytnout dočasnou pomoc. Je životně důležité podpořit organizace vlastníků lesů a místních podnikatelů a pomoci mnoha malým lesním hospodářstvím, která v EU jsou, a zároveň podpořit spolupráci mezi nimi.

Téměř 30 % přírůstků lesů zůstává nevyužito a lesní zásoby EU se již 50 let zvětšují. Nedostatek osvěty ohledně tohoto potenciálu musí být pokryt informačními kampaněmi, výměnou správných postupů a transfery technologií. Musí se zlepšit inventarizace zdrojů a informovanost o možném využití na všech úrovních: v domácnostech, v podnikání, ve městech. V mnoha moderních tepelných

Regiony zajišťují spojení mezi různými aktéry: jsou blízko občanům, předávají informace důležité pro evropskou energetickou politiku a jsou mimo jiné nezbytné pro její úspěšnou realizaci.

Biomasa, šance pro regiony

Akční plán pro biomasu, předložený Evropskou komisí [KOM (2005) 628 v konečném znění], představuje významný nástroj pro realizaci výše uvedených cílů a pro přípravu konkrétních opatření. V současnosti pochází z biomasy asi polovina obnovitelných zdrojů energie využívaných v EU. Akční plán ukazuje, jak podporovat její využití díky ekonomickým stimulům a odstraněním překážek na trhu.

Energetická účinnost: méně je více

Energetická účinnost podporuje usazení firem a vytváření pracovních míst. Podle zelené knihy by EU mohla snížit

elektrárnách může být dřevo používáno současně s ostatními pevnými palivy. Rovněž by bylo vhodné navrhnout směrnicí pro výrobu tepla z biomasy.

Ani výzkum nesmí zaostávat. Odvětví lesnictví v EU vytvořilo uvnitř 7. rámcového programu Společenství pro výzkum (2007–2013) platformu, která předpokládá značné úsilí ve prospěch výzkumu a vývoje v této oblasti.

Vedlejší produkty dřevařského průmyslu – kůra, piliny, černý roztok (¹) ... – a recyklované dřevo nabízejí největší potenciál a jsou v mnoha zemích již využívány, především v rámci integrovaného lesního průmyslu. Papírenský průmysl a pily mohou vyrábět více energie, než kolik samy spotřebují: vedlejší produkty, které přesahují jejich energetické potřeby, by mohly být prodávány na trhu s biopalivy.

Průmyslové využití lesního potenciálu sotva přesahuje 50 %, je třeba také podpořit energetické využití vedlejších produktů z výseku lesa. Například pomoci provozovatelům pokrýt náklady na výsek spojené s projekty, které nekonkurují dodávkám surovin pro průmysl. EHSV se rovněž domnívá, že zdanění CO₂ by bylo dobrým prostředkem pro posílení konkurenceschopnosti dřeva na energetickém trhu.

Další informace: http://www.eesc.europa.eu/sections/ten/index_en.asp?id=1001tenen

(¹) Látka získaná po vaření buničiny a obsahující lignin.

svou současnou spotřebu energie ještě o 20 %, což by představovalo roční úsporu 60 miliard EUR neboli současnou spotřebu energie Německa a Finska dohromady.

Samozřejmě bude třeba do některých odvětví hodně investovat, aby bylo možné těchto možností úspory energie využít. Ale nabízejí se zde výjimečné šance, co se týče pracovních míst a růstu v Evropě: odborníci odhadují, že využití tohoto potenciálu energetické účinnosti by mohlo, přímo nebo nepřímo, přispět k vytvoření jednoho milionu nových pracovních míst a průměrná evropská domácnost by mohla ušetřit 200 až 1000 EUR ročně.

Aktivní podpora trhu s novými produkty a službami spojenými s účinným využitím energie umožní Evropě mimo jiné ještě upevnit její vůdčí postavení v tomto odvětví.

V Irsku byl zveřejněn „Národní atlas druhů větrů“ pro rozvoj odvětví využití větrné energie.

Co může kogenerace přinést regionálnímu rozvoji

Kogenerace je současná výroba elektřiny a tepelné energie, které jsou obě využívány. Může být použita pro všechny technologie, které využívají paliva k výrobě elektřiny. Základními kritérii jsou umístění a velikost elektrárny. Umístění v blízkosti průmyslu, městského centra nebo budov umožňuje dosáhnout vysoké úrovně účinnosti. Kogenerace obecně umožňuje dosahovat úspor energie, které se pohybují mezi 10 % a 30 % vzhledem k nekogeneraci a podobné výše snížení emisí uhlíku.

Kogenerace, která pokrývá asi 12 % evropské potřeby elektřiny a tepla, ukrývá velký potenciál růstu ve prospěch životního prostředí, bezpečnosti energetického odvětví a ekonomické konkurenceschopnosti. Je to velice účinný prostředek pro výrobu tepla, chladu a elektřiny („trigenerace“) a představuje vysoce výkonné řešení umožňující podstatné snížení emisí skleníkových plynů a jiných škodlivin, a tudíž zlepšení udržitelnosti evropského energetického sektoru.

Zelená kniha o energetické účinnosti uvádí kogeneraci jako nejvýznamnější techniku pro dosažení úspor energie a Evropský program o změnách klimatu ji uvádí jako nejlepší opatření, které EU může realizovat pro dosažení klimatických cílů z Kjótského protokolu. Ve zprávě vypracované pro nizozemské předsednictví EU PricewaterhouseCoopers uvedla, že kogenerace je nejrentabilnějším řešením pro dosažení cílů v oblasti klimatu a dodávek energií.

Rozvoj kogenerace nyní podporuje evropská směrnice (2004/08/ES), která požaduje, aby každý členský stát zhodnotil potenciál kogenerace na svém území a zasazoval se o její realizaci odstraněním překážek a případně financováním opatření. Pro členské státy tedy nastala vhodná doba na posouzení role, kterou může kogenerace hrát. Mimo jiné je uváděna jako privilegovaná možnost v Evropském systému výměny emisních kvót, ve směrnici o energetické náročnosti budov a ve všech ustanoveních na podporu biomasy, ať se jedná o směrnici o obnovitelných zdrojích energie, nebo akční plán pro biomasu.

Prostřednictvím programů pro regionální rozvoj může být kogenerace hodnotným nástrojem pro zlepšení úspor energie a ekologické výkonnosti členských států a kandidátských zemí. Průmysl, vytápění měst a budov, to vše může být vybaveno kogeneračními systémy zásobovanými z biopaliv nebo konvenčních paliv. Mnoho projektů realizovaných v Rumunsku například představují kogenerační elektrárny. V Maďarsku téměř všechny nové jednotky na výrobu elektřiny využívají kogeneraci, z toho podstatná část v projektech vytápění pro malé obce.

Další informace: COGEN Europe, Evropská asociace na podporu kogenerace, <http://www.cogen.org>

Odvětví stavebnictví, zdroj energetické účinnosti

Budovy jsou odpovědné za 40 % evropské spotřeby energie. Odvětví stavebnictví tedy může hrát zásadní roli při realizaci cílů energetické účinnosti. Proto je směrnice „Budovy“ (směrnice 2002/91/ES o energetické náročnosti budov) zaměřena na to, aby evropské normy kladly důraz na snížení spotřeby energie.

Již nyní pozorujeme v mnoha regionech jasnou tendenci stavět více budov s vysokou energetickou účinností a využívat udržitelné energie. Přesto ještě nejsou všechny možnosti úspor energie vyčerpány a ropa zůstává kvantitativně velmi významným zdrojem energie.

Vhodné zadávací podmínky přispívají k realizaci staveb s vysokou energetickou účinností a vytvářejí mimo jiné velké možnosti pro regionální odvětví stavebnictví. V tomto kontextu je vůle zlepšit energetickou účinnost

Geotermální energie v Evropě

Naše Země je ohnivá koule pokrytá tenkou kůrou studených pevných skal. Vnitřní teplo získává prostor v místech, kde je kůra tenká, jako je tomu podél Středoatlantského hřbetu (Island, Azory) nebo na jihu Itálie, kolem Tyrhénského moře. Planeta trvale vyzařuje do vesmíru asi 40 milionů MW tepla. Vhodná technologie by umožnila využívat tento obnovitelný zdroj energie, kterým je geotermika, a nikoli jen ve vulkanických oblastech. Využití této energie má v Evropě dlouhou tradici, od vyhřívání římských lázní a vil až po první výrobu elektřiny z geotermální energie v roce 1904 v Itálii.

Dnes se geotermální energie využívá téměř v celé Evropě. Je třeba rozlišovat mezi geotermálními zdroji s vysokou teplotou (které se vyskytují pouze za určitých geologických podmínek) a více či méně teplými vodami hlubokých spodních vod (které se vyskytují především v hydrografických pánvích) a geotermickými povrchovými aplikacemi, které je možné využívat téměř všude. Díky výzkumu a vývoji týkajícímu se „stimulovaných geotermických systémů“ je možné využití vysokých teplot mimo přírodní geotermická pole, jak to dokazuje evropských výzkumný projekt v Soultz-sous-Forêts v Alsasku.

V roce 2004 bylo v Evropě asi 7 TWh (7 milionů MWh) elektřiny vyrobeno z geotermální energie, z toho asi 75 % pouze v Itálii. Výroba tepla geotermálního původu činila v rámci EU-25 21,4 TWh/rok, v čele bylo Švédsko (asi 45 %), následované Maďarskem a Itálií (každý 10 %). Ačkoli

Švédsko nemá ani sopky, ani gejzíry, ani podzemní zdroje teplé vody, je zde široce využívána povrchová geotermální energie díky tepelným čerpadlům, které je možné instalovat kdekoli. Totéž platí pro Německo, Rakousko a Švýcarsko, ve Francii a v Beneluxu se tento trh právě rozvíjí.

Oblasti použití geotermální energie jsou různé: výroba elektřiny, sítě městského vytápění nebo individuální tepelné systémy (geotermální tepelná čerpadla), vytápění skleníků, chov ryb a výroba řas (*spirulina*), sušení v zemědělství, v zemědělském a potravinářském průmyslu nebo dřevařství atd. Nelze také zapomínat na projekty odsolování mořské vody na řeckých ostrovech. Francouzský kavíár z Miosu (Akvitánie) nebo řecký chřest z Xanthi, který byl sklizen v lednu, vděčí za svou existenci geotermální energii.

V pánvích, které disponují podzemními vodními zdroji, jako v Maďarsku nebo ve Francii a v zónách s teplými zřídly, může geotermální technologie využívat různých hladin teploty. Geotermální energie může být zvláště zajímavá pro rozvoj zemědělství; v některých regionech tvoří jeho základ. A konečně geotermální čerpadla také mohou sloužit jako klimatizace, a to mnohem účinnější než klasická zařízení; to je výborná perspektiva pro jižní Evropu, ale trh se zde ještě nerozvinul tolik jako na jihu Spojených států nebo v Číně.

Další informace: European Geothermal Energy Council (EGEC), <http://www.egec.org>

východním bodem pro využití obnovitelných zdrojů energie. Lepší tepelná izolace budov a využití inovačních technologií neznamenají jen výhody, co se týče pohodlí, ale přispívají také k vytváření a zachování pracovních míst.

V oblasti stavebnictví a bytů připadá, vedle zákonného rámce, ústřední úloha příslušným informačním strategiím, jak vůči uživatelům budov, tak vůči mnoha subjektům, které jsou s tímto odvětvím spojeny. Regiony jsou díky své blízkosti k občanům a k ekonomickým operátorům povola-ny, aby přispěly k realizaci účinných budov, které budou trvalé a pohodlné.

Intelligentní energie pro Evropu (IEE): převést politiku v činy

Program Intelligentní energie pro Evropu ⁽¹⁾, realizovaný v letech 2003 až 2006 s rozpočtem 250 milionů EUR, financuje 50 % nákladů na evropské akce na dodávky a využití udržitelné energie (obnovitelné zdroje energie, energetická účinnost, energie pro dopravu), ale nefinancuje vybavení. V letech 2007 až 2013 bude pokračovat prostřednictvím rámcového programu pro inovaci a konkurenceschopnost.

Projekty, které vyplývají z programu IEE, mají za cíl čelit současným výzvám v odvětví energetiky prostřednictvím analýz trhu, výměny znalostí, osvětových kampaní, vzdělávání atd. Vytvářejí při téže příležitosti příznivé podmínky pro nové obchodní výměny. Program IEE již podporuje dobrou tisícovku organizací ve více než 200 mezinárodních projektech, vytvoření asi 35 nových energetických agentur v místním nebo regio-

Zelená elektřina, příspěvek k dlouhodobě udržitelnému regionálnímu rozvoji

Ve směrnici (2001/77/ES) o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie, jako jsou vítr, slunce, biomasa nebo voda, si EU stanovila ambiciózní cíl: zvýšit do roku 2010 podíl této „zelené“ elektřiny na 22 %. Rovněž pro každý členský stát je stanoven konkrétní cíl podle jeho potenciálu, realizací a jiných faktorů. Od roku 2001 se trh vyvíjí v jednotlivých členských státech ve velmi odlišném rytmu podle ambicí a kvality výběru rámcových podmínek, především co se týče nástrojů na podporu a odstraňování administrativních překážek.

nálním měřítku a téměř 40 evropských událostí. Počet akcí se zvýší asi o 50 % po podpisu nové série smluv ještě v tomto roce.

Od roku 2005 je program IEE řízen **Výkonnou agenturou pro inteligentní energii** (Intelligent Energy Executive Agency – IEEA), novou agenturou, kterou založila Komise, aby přeměnila politiku v činy s větší účinností a lepšími výsledky. Komise se tak může soustředit na politické a institucionální úkoly. IEEA zaměstnává 43 osob v Bruselu a úzce spolupracuje s generálním ředitelstvím pro energii a dopravu.

4. výzva k předkládání návrhů pro program IEE byla zveřejněna 29. května 2006, lhůta na předkládání návrhů je stanovena do 31. října. Plánovaný rozpočet činí asi 50 milionů EUR. Tato výzva je předávána při „Info“ dnech v celé EU a prostřednictvím internetových stránek IEE. Většinu návrhů musí předložit minimálně tři nezávislé organizace sídlící v minimálně třech z následujících zemí: členské státy EU, Rumunsko, Bulharsko, Chorvatsko, Island, Norsko a Lichtenštejnsko. Internetové stránky ⁽²⁾ nabízejí možnost nalezení partnerů.

Při nezávislém hodnocení návrhů pomáhají IEEA odborníci. Diplomovaní odborníci s odbornou praxí minimálně pět let v dané oblasti mohou nabídnout svou spolupráci přihlášením se na stránkách IEE.

V období 2007–2013 bude program IEE pokračovat v **Rámcovém programu pro inovaci a konkurenceschopnost** (PIC) ⁽³⁾, který podporuje malé a střední podniky prostřednictvím série akcí ve prospěch růstu, zaměstnanosti, ekologických inovací a ochrany klimatu.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/energy/intelligent/index_en.html

⁽²⁾ <http://www.managenergy.net/>

⁽³⁾ <http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/716&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=fr>

Vodní elektřina bez hranic: hráz na Nestosu mezi Řeckem a Bulharskem.

Navíc mají regiony hrát rozhodující roli při realizaci cílů: většina úspěšných projektů se objevuje na místní nebo regionální úrovni, a na této úrovni mohou být překonány mnohé překážky na trhu. Mimo jiné regiony, které přispívají k rozvoji trhu se zelenou elektřinou, mohou využít možnosti pracovních míst, které z toho vyplývají – především pro malé a střední podniky a nezávislé výrobce energie – jakož i možnosti vývozu. Regiony, které dnes investují do trvalé a zelené energetické infrastruktury, budou zítra odměněny stabilními cenami energií a silnými podniky v této oblasti.

Lidská bytost v centru

Nelze ztrácet ze zřetele, že přeměna energetických strategií probíhá na různých místech a na různých organizačních úrovních: v obcích, regionech, státech, v ekonomických oblastech, jakož i mezi veřejnými a soukromými žadateli, domácnostmi, podniky, v dopravě atd. To znamená, že pro různé příjemce musí být různá opatření.

Pouze trvalá informační činnost může umožnit dosažení vyššího stupně osvěty k energetickým otázkám. Diskuse vyústí v to, že ze zelené energie a energetické účinnosti se stane odvětví hluboce sociální, což si přejeme, to ale chování v praxi nezmění.

Zkušenost ukazuje, že vyšší ambice ohledně očekávaných účinků zelené energie kombinované s návratem příslušných informací mají větší dopad na úspory energie než příliš málo výrazný cíl. Skutečnost, že známe možnosti úspěchu, pomáhá podpořit postoj, který k tomuto úspěchu velkou měrou přispěje.

Podrobný popis strategických programů a plánů pro úsporu energie je jistě nezbytný pro odborníky, kteří rozhodují, ale u soukromých osob nevyvolává žádný zájem. Nezbytné podmínky pro změnu chování vytvářejí především osobní zkušenosti. Účinnost závazku může být posílena, pokud toto stanovisko sdílí osobnosti. Tento společenský faktor zahrnuje rovněž sklon přijímat a dodržovat zákonná ustanovení a rady odborníků.

Ovšem vhodná informace musí být poskytnuta na správném místě a ve správný okamžik. Nástroje komunikace (informace, rada, vzdělávání...) jsou účinnější, pokud jsou přesně zkombinovány s finančními a zákonnými nástroji (daně, finanční podněty). Účinná kombinace nejrůznějších politických nástrojů umožní rychlou přeměnu trhu.

Palermo (Itálie): výroba elektřiny ze zemního plynu.

Větrný park na moři u Kodaně (Dánsko).

Větrná energie off-shore: nová hranice

Po určitou dobu bude větrná energie i nadále využívána především na pevnině, ale mořské parky zcela jasně ilustrují budoucí pokrok. Koncem roku 2005 představovaly méně než 2 % z kapacity instalované v EU, tedy 680 MW ⁽¹⁾ z 40 500. Evropská asociace pro větrnou energii (European Wind Energy Association – EWEA) předpokládá, že do roku 2020 bude podíl činit jednu třetinu a do roku 2030 50 %. V kratší době se očekává, že by mělo dojít k rozmachu umísťování mořských parků, a ty by měly do roku 2010 vyrábět 5 až 10 % elektřiny z větru v EU.

Větrné parky v moři představují dvojí výhodu – využívají větrů o vyšší rychlosti, které jsou předvídatelné, a předcházejí potenciálním konfliktům s jiným využitím půdy. Účinnost větrné energie je na moři o cca 40 % vyšší než na zemi. To znamená, že by bylo levnější vyrábět kWh z větrné energie. Ale v současnosti představuje instalace mořského parku vyšší náklady, které jsou spojeny s vytvořením základů, s připojením k síti a s komplexnějšími podmínkami pro provoz a údržbu. Je ovšem jasné, že ve střednědobém výhledu budou možnosti snížení nákladů v off-shore důležitější, neboť podniky ještě nevzaly na vědomí všechny důsledky řádových úspor ani získávání dostatečného know-how. Tyto účinky se projeví, jakmile se trh začne rozvíjet.

Pro EU se objevuje příležitost nejen poskytnout odpovědi na výzvy zabezpečení dodávek, změny klimatu a ceny energií, ale také vytvářet pracovní místa. To platí zvláště

pro některé námořní a pobřežní oblasti postižené útlumem tradičních činností, jako jsou rybolov nebo stavba lodí.

Jelikož EU stojí v čele světového vývoje větrných turbín, které se většinou vyrábějí v Evropě, a vzhledem k tomu, že se jedná o odvětví s vyšším podílem pracovní síly oproti ostatním alternativám s fosilními palivy, představuje větrná energie off-shore pro mnohé regiony rentabilní možnost. Chceme-li co nejlépe využít větrnou energii a zachovat vedoucí postavení Evropy, je třeba více investovat do výzkumu zaměřeného na mořskou variantu a bezodkladně rozvíjet evropskou politiku off-shore, jak to navrhla Komise v roce 2004.

Jedním z velkých problémů výroby off-shore je problém infrastruktury. Strukturální fondy by mohly v tomto směru hrát ústřední roli. Jedná se o rozvoj sítí pro dopravu elektřiny vyrobené na moři, které by splňovaly potřeby trhů zítřka, kdy energie z větru, vln a přílivu bude hrát vzrůstající roli. Kromě optimálního využití největšího evropského potenciálu obnovitelného zdroje energie by tyto sítě také mohly, díky zlepšení vzájemného propojení, přispět k lepšímu fungování vnitřního trhu s elektřinou.

Další informace: <http://www.ewea.org>

⁽¹⁾ Megawatt (milióny wattů): jednotka elektrického příkonu. Jako příklad, 1 kW (tisíc wattů) odpovídá příkonu jedné mikrovlnné trouby.

Regionální strategie

V mnoha regionech Evropy jsou vzorové strategie a koncepce ve prospěch trvale udržitelného rozvoje již realizovány a trvale se pracuje na růstu energetické účinnosti a využívání udržitelných energií.

Za tímto účelem spolupracuje v rámci Fedarene, Federace regionálních agentur pro energii z celé Evropy, více než 50 inovačních regionů. Hlavní činnosti spočívají ve výměně informací mezi regiony a ve spolupráci v energetické oblasti.

Všechny regiony, které podepsaly deklaraci „*European Regions for Energy Efficiency and Renewable Energy Sources*“, iniciovanou *Energiesparverband* Horních Rakous a Fedarene, tím prokázaly svou angažovanost ve prospěch energie-

tické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie. Více než 20 regionů z celé Evropy se již zúčastnilo této iniciativy a stanovilo si konkrétní cíle při využívání obnovitelných zdrojů energie.

Perspektivy

Na začátku tohoto tisíciletí čelíme novým a zajímavým výzvám: naše spotřeba energie a z toho plynoucí důsledky pro životní prostředí dosáhly kritického bodu. Tyto výzvy vyžadují silnější akce. Je nezbytné, především ve světle rámcových evropských podmínek a mezinárodních dohod, pokračovat v závazku ve prospěch dohodnutých energetických strategií. Změna paradigmatu, která začala a která klade důraz spíše na poptávku než na nabídku, nasměruje energetické strategie ještě více na potřeby a pohodlí spotřebitelů.

Bionafta pocházející z živočišného tuku

V březnu 2005 byla v rámci projektu instalace pilotní evropské továrny ve znevýhodněné oblasti vyrobena bionafta v destilační koloně nové továrny Argent Energy ve Skotsku (Spojené království). Toto palivo bylo testováno v dobře vybavené laboratoři závodu, aby se vyhodnotilo, zda vyhovuje kritériím podle evropské normy EN14214 pro bionaftu, a ostatní vzorky byly odeslány do nezávislých zkušebních laboratoří. Výsledky se ukázaly jako pozitivní a úspěch byl pro účastníky projektu odměnou za jejich důvěru v tuto technologii.

Bionafta je samozřejmě známá již desetiletí, ale zvláštnost projektu spočívala v použití technologie, která ještě nebyla ověřena ve velkoobchodním měřítku. A výchozí surovinou nebyl obvyklý rostlinný olej, ale živočišné tuky pocházející z jatek a masného průmyslu a použité kuchyňské oleje. Prokázat, že tyto zdroje energie mohou být rentabilně a ve velkém měřítku přeměněny ve velmi kvalitní palivo, to byla klíčová etapa v kontextu, kdy EU podporuje stoupající zavádění biopaliv na trh.

V tomto rychle se rozvíjejícím sektoru jsou vyvíjeny různé technologie. Je vidět zvýšené úsilí výzkumu a vývoje o vytvoření paliv druhé a třetí generace. Velké naftařské

společnosti, zainteresované na hledání trvalých řešení, přebírají štafetu. Vlády stanoví opatření pro rozvoj biopaliv a objemové cíle jsou stále vyšší, spolupracuje se s průmyslem pro dosažení co největších ekologických výhod (např. prostřednictvím kompletní analýzy životního cyklu produktu). V tomto ohledu nelze ztrácet ze zřetele rozhodující faktor pro to, aby průmysl mohl konkretizovat projekty, a to regionální systémy finanční podpory. Tyto systémy, které průmysl požadoval, splnily, co slibovaly.

Další informace: <http://www.argentenergy.com/>

**Estonsko, Řecko, Itálie, Lotyšsko, Litva, Polsko,
Česká republika**

„Energy 4 Cohesion‘: podporovat obnovitelné zdroje energie v nejméně rozvinutých zemědělských regionech“

Christian Epp, koordinátor projektu

Projekt „Energy 4 Cohesion“ (Energie pro soudržnost), který je podporován programem Inteligentní energie pro Evropu (IEE), probíhá od 1. ledna 2006 do 30. června 2008. Konsorcium projektu zahrnuje 13 společností a institucí, které mají zkušenosti v odvětví obnovitelných zdrojů energie a rozvoje venkova a které pocházejí z 11 členských států EU. Pomáhá jim 7 subdodavatelů pracujících v cílových regionech a 9 strategických partnerů, kteří přispívají k dialogu o prováděné politice a pomáhají při řízení projektu.

Tito partneři spolupracují na vytvoření 8 řídicích schémat týkajících se projektů obnovitelných zdrojů energie v 8 cílových regionech EU tak, aby tyto projekty mohly využívat strukturální fondy a Fond soudržnosti v letech 2007–2013. Budou zde definovány „správné postupy“ týkající se mechanismů financování a vhodných plánů spolupráce pro takové projekty. Partneři mimo jiné zajistí školení pro místní aktéry a rozhodující orgány a poskytnou jim svou pomoc.

Osm cílových regionů jsou Zlín (Česká republika), Limbazi (Lotyšsko), Velký Krtíš (Slovensko), Kaunas (Litva), Poviát Nowa Sol (Polsko), Evros (Řecko), ostrov Saaremaa (Estonsko) a Alta Locride (Itálie).

V první fázi prostuduje projektový tým programy evropských fondů ve prospěch rozvoje regionů, včetně venkova, ve střední, východní a jižní Evropě. Partneři posoudí politiky vhodné pro evropskou soudržnost a ohodnotí jejich vhodnost pro decentralizované akce v oblasti energetiky se zaměřením na rozvoj těchto regionů. Výsledky umožní vytvořit platformu pro sdílení zkušeností a identifikaci vzorových postupů. Potom budou vypracovány akční plány na podporu energetických akcí malého rozsahu ve venkovských oblastech, s doporučením opatření v evropském, národním a regionálním měřítku v rámci politiky soudržnosti.

Ve druhé fázi budou vytvořeny v 8 zvolených regionech pilotní projekty, které představují významný potenciál pro zhodnocení obnovitelných zdrojů energie. Budou předmětem řídicího schématu podle regionů, který pokryje koncepci, plánování a realizaci decentralizovaných akcí.

Zkušenosti z jiných regionů ukazují, že takové decentralizované projekty týkající se obnovitelných zdrojů energie mohou přinést ekonomické a ekologické výhody vzdáleným zemědělským oblastem. Velkou překážkou je ovšem nedostatek vhodných zdrojů financování, což je často dáno malou velikostí projektů. Místní agentury pro energii a rozvoj tedy využívají pomoci při definování specifického režimu financování projektu, který je použitelný v rámci politiky soudržnosti. Navíc bude zorganizováno fórum na podporu a usnadnění soukromých investic. Vypracování inovačního plánu financování spolupráce umožní mimo jiné shromáždit projekty a vytvořit tak dostatečné kritické množství. Budou vytvořeny další novátorské nástroje financování, aby zajistily startovní kapitál a vytvořily novou normu kvality v oblasti financování tím, že přitáhnou investice třetích osob.

Tým Energy 4 Cohesion dále uspořádá deset tematických seminářů určených k tomu, aby upozornily regionální aktéry (developery projektů, zástupce místních samospráv, odpovědné politické činitele a úředníky, účastníky a podnikatele z odvětví energetiky) na potenciál rozvoje, který se skrývá v decentralizovaných akcích v oblasti obnovitelných zdrojů energie a informovaly je o možnostech, které přináší nové programy soudržnosti na období 2007 až 2013. Tyto semináře tedy představují významný nástroj mobilizace.

A konečně distribuční kampaň (úvodní stránka, informační dopisy, prezentace, publikace atd.) seznámí s výsledky projektu s důrazem na politickou práci pro soudržnost, pilotní akce a inovační plány financování.

Další informace: <http://www.e4c.org/>

AZORSKÉ OSTROVY (PORTUGALSKO)

Zhodnocení geotermální energie

Celkové náklady: 60 000 000 EUR

Příspěvek EU: 25 000 000 EUR

„Geotermální komplex je budován v místě Ribeira Grande na ostrově São Miguel pod vedením Sociedade Geotermica dos Açores (SOGEO). První průmyslová fáze začala v roce 1994 instalací dvou jednotek po 2,5 MW každá. V roce 1998 byla doplněna stavbou dalších dvou jednotek po 4,0 MW. Nová elektrárna o kapacitě 10 MW se nyní staví u Pico Vermelho. Výroba by měla začít v září 2006 a měla by citelně přispět ke zvýšení energetické autonomie Azorských ostrovů díky využití tohoto místního obnovitelného zdroje energie. V roce 2007 by měla geotermální energie dodávat 158 GWh, tedy asi 36 % dodávek elektřiny na Azorských ostrovech. Jiný projekt se studuje na ostrově Terceira a na dalších ostrovech probíhají průzkumy za účelem zhodnocení významných geotermálních zdrojů souostroví.“

Carlos Bicudo da Ponte, výkonný člen představenstva, SOGEO
sogeo@eda.pt

NĚMECKO

„Sluneční údolí“ v Sasku-Anhaltsku

Celkové náklady: 21 000 000 EUR

Příspěvek EU: 10 500 000 EUR

„Klaster slunečního průmyslu se od roku 2000 rozvíjí u Bitterfeldu v Sasku-Anhaltsku. Region byl citelně postižen rychlou deindustrializací, která následovala po zániku NDR, což vyvolalo především nezaměstnanost a hromadný odchod mladých na Západ. Rozhodnutí společnosti Q-Cells vyrábět zde solární panely, za podpory z EFRR, umožnilo oživení regionu. Se svými partnery EverQ a CSG Solar vytvořila Q-Cells do dnešního dne více než 1 200 pracovních míst. A vzhledem k růstu v tomto sektoru, k úsilí v oblasti výzkumu a vývoje a k uvedení nových fotovoltaických technologií na trh se jich očekává mnohem více.“

Stefan Dietrich, ředitel pro styk s veřejností, Q-Cells AG
s.dietrich@q-cells.com
www.q-cells.com

RAKOUSKO

Kogenerátor v Güssingu

Celkové náklady: 11 000 000 EUR

Příspěvek EU: 2 000 000 EUR

„V Güssingu byl postaven nový typ elektrárny, který umožní výrobu elektřiny z organické hmoty v malých jednotkách rozdělených po celém území. Elektrárna používá systém zplynování, který je oproti klasickému spalování výhodnější pro spojení tepla a elektřiny. V Güssingu spalení 1,760 kg dřeva za hodinu dodá 2000 kW elektřiny a 4500 kW pro kolektivní vytápění. V elektrárně se rovněž provádějí mnohé výzkumné činnosti. Experimentuje se s výrobou benzínu, nafty a metanu, jakož i s použitím palivového článku.“

Reinhard Koch, obchodní ředitel, Biomassekraftwerk Güssing GmbH & Co KG
r.koch@eee-info.net
www.eee-info.net

FINSKO

Síť BENET Bioenergie

Celkové náklady: 670 000 EUR

Příspěvek EU: 450 000 EUR

„Díky síti pro spolupráci a multifunkčnímu týmu může BENET nabídnout širokou škálu služeb na rychle se rozvíjejícím trhu s bioenergiemi. BENET Bioenergie, založená v roce 1997 a zahrnující 9 nezávislých specializovaných organizací ze středního Finska a individuální členy, nabízí expertízy v zemědělství a lesnictví, ve zpracování biomasy, v technikách výroby energie, v konstrukcích zařízení, na energetických trzích, v rozvoji podniků a ve vzdělávání. Projekty realizované sítí BENET (5EUROS, PROPELLETS a BIOHAUSING) jsou financované hlavně programem „Inteligentní energie pro Evropu“ a podporují používání bionergií k výrobě tepla a elektřiny, vývoz technologií a rozvoj podnikání v rámci tohoto sektoru. Síť spolupracuje s mezinárodními partnery při rozvoji bioenergetických trhů. BENET disponuje jedinečnými nástroji svého druhu, mezi nimiž je jedna z nejvýznamnějších laboratoří pro výzkum a vývoj v Evropě a jednotka pro vzdělávání a rozvoj, Bioenergetické centrum.“

Dan Asplund, předseda představenstva
dan.asplund@jsp.fi
<http://benet.finbioenergy.fi>

Energetická výzva, priorita regionálního rozvoje v Horních Rakousích

Průkopníci v energetice

Od roku 1991 provádí region Horní Rakousy vlastní politiku v oblasti energetiky: podněcování energetické účinnosti, podpora alternativních zdrojů energie a pilotních infrastruktur mimo dopravu – téměř třetina energie spotřebovaná v této zemi nyní pochází z obnovitelných zdrojů. To má pozitivní dopady na regionální rozvoj. Setkání a příklady projektů.

Výroba solárních panelů v St-Ulrichu.

Ten den bylo v Linci, hlavním městě Horních Rakous, 35 °C ve stínu. Hotel se pyšní třemi hvězdičkami, od klientů, kteří chtějí ve svém pokoji používat klimatizaci, je požadován značný příplatek. V průběhu pobytu se návštěvníkovi dostane dalších známek toho, že zde, v tomto koutě země, se s energií neplýtvá.

„Energie je prioritním tématem v Horních Rakousích již patnáct let“, vypráví Gerhard Dell. „Je to důležitá starost, která přišla ze zdola, ‚bottom up‘, jak se říká. V každém případě došlo ke konsensu mezi všemi politickými stranami. V rakouských spolkových zemích to ovšem není pravidlem. Region od regionu se mohou vyskytovat značné rozdíly. Závisí to na obyvatelích, sociálních a ekonomických činitelích, poslancích... Například zde hrál rozhodující roli jeden ministr.“ „Evropské fondy přišly jako posila“, dodává Christiane Egger. „Náš program Cíle 2, který se týká 150 obcí a dělá z energie prioritu regionálního rozvoje, zvýšil naše akční prostředky.“

Trvale udržitelná stavba

Gerhard je ředitel Oberösterreichischer Energiesparverband (ESV), doslova „Hornorakouské sdružení pro úspory energie“, a Christine je náměstkyně ředitele. Prakticky je to agentura pro energii podporována zemskou vládou. ESV má 19 stálých zaměstnanců, kteří mohou navíc počítat se skupinou padesáti specializovaných konzultantů, a zajišťuje celou řadu úkolů a služeb, které sahají od informací až po technickou podporu, přes vzdělávání (750 poradců pro energie vyškoleny od roku 1991), animaci, mezinárodní spolupráci a transfer know-how (například každoroční pořádání „World Sustainable Energy Days“).

Agentura se vyznačuje značným počtem zpracovaných případů, jejím prvotním úkolem je poradenství ohledně energetické účinnosti jak pro soukromníky, tak pro podniky a samosprávu. „Jedná se o personalizované rozhovory v délce asi jedné hodiny“.

ny, z očí do očí," vysvětluje Christine Öhlinger, pověřená informováním o ESV. „Provádíme jich 15 000 ročně, z toho asi 300 pro podniky. Vypracováváme také ekologické bilance budov, neboť jsme pověřeni energetickou certifikací v rámci programu trvale udržitelného stavebnictví ve spolkové zemi. Projekt, který má certifikaci energetické trvalosti, získává půjčky s preferenčním úrokem na stavbu nebo renovaci bytu.“ Od roku 1993 tak prošlo odděleními agentury 50 000 složek. Pouze za rok 2005 bylo vyhodnoceno 3 500 stavebních projektů a 3 700 projektů na renovaci. Odhaduje se, že tento program umožnil ušetřit v Horních Rakousích od roku 1993 1 miliardu kWh. 100 milionů litrů nespotřebovaného mazutu umožnilo předejít vzniku 200 tisíc tun CO₂ ročně. Finančně je to celková úspora 100 milionů EUR, které bylo možné znovu investovat do regionální ekonomiky.

Kostky

Aby bylo možné této výzvě čelit co možná nejlíže, se všemi dotčenými činiteli, pořádá ESV v obcích místní audity „v úzké spolupráci s obyvatelstvem“, zdůrazňuje Joachim Payr, konzultant, který pravidelně řídí tento typ akcí, kde jsou obyvatelé a „živé síly“ vyzýváni, aby se vyjádřili ke způsobům, jak ušetřit energii. „Přináší to vynikající výsledky. Zde, v Munderfingu (2 700 obyvatel), toto kolektivní vypracování plánu odhalilo, že by bylo možné na místě vyrábět až dvojnásobek energie, kterou spotřebováváme.“

A Joachim představuje realizaci, na kterou, jak říká, je nejvíce hrdý: malá čtvercová krabička obsahující 6 dřevěných kostek po vzoru her puzzle s trojrozměrnými dílky pro děti. Zde spojení stran kostek vznikne 6 obrázků, které představují 6 aspektů procesu trvale udržitelného rozvoje. Nebo 36 různých kombinací ilustrujících komplexnost postupu, ale také různorodost možných cest. „To je pro nás naše Rubikova kostka. Neumíte si představit, jaké diskuse již tato malá krabička triků vyvolala!“ Diskuse a kolektivní postup, které vyústí v plány stanovující cíle energetické účinnosti na 5, 10 a 30 let. Dosud tak bylo možné realizovat 74 strategických obecních plánů.

Contracting

„Energie tvoří spolu s kulturou, společností a cestovním ruchem jednu ze čtyř priorit naší obce“, zdůrazňuje Erich Rippl, starosta v Lengau (4 600 obyvatel). Od začátku školního roku 2005 má Schneegattern, vesnice se statutem obce, mateřskou školu, která je výkřikem poslední módy, co se týče pohodlí pro děti, ale také architektury a energie: jedná se o „pasivní“ stavbu, velmi úspornou z hlediska energie, která je vyhřívána dřevěnými peletami. ESV pomohla obci správně si vybrat. „Investice 715 000 EUR představuje o 8 % víc než u klasické stavby“, odhaduje Erich Rippl, „ale náklady se díky podstatným úsporám energie, které umožňuje takový typ budovy, vracejí rychleji.“

Nová mateřská škola v Schneegatternu má bioklima a jen velmi malou energetickou náročnost.

Lengau se brzy připojí ke stovce obcí a podniků, které se rozhodly pro model „Energie-Contracting-Programme“, inovaci, ba dokonce revoluci ve světě financování energetických infrastruktur. „Jsme prvním regionem v Evropě, který uvádí tento systém do praxe“, říká Gerhard Dell. „Model je vynalezen již dlouho, ale byl pouze intelektuálním cvičením. My jsme na cestě ukázat, že funguje.“

Vysvětlení. Obec chce například modernizovat městské osvětlení nebo vytápění, nebo zajistit kompletní tepelnou izolaci veřejné budovy. Pomocí výběrového řízení zvolí specializovaný podnik, který se nespokojí jen s instalací vybavení, ale zajistí také celou správu infrastruktury, od úplného financování investice až po údržbu. Podnikatel bude obci – zadavateli – smluvně garantovat určité procento úspory energie. Tato garantovaná úspora umožní zadavateli investici uhradit a dokonce, po určitém čase, financovat nové infrastruktury.

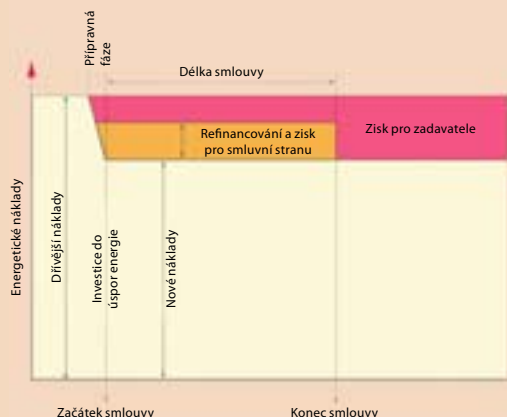
„Určitým způsobem externalizujeme oblast energetiky“, vysvětluje Erwin Moser, ředitel místní správy v Munderfingu. A ukazuje kousek papíru, na který načrtl výpočet výrobní ceny a dosažených úspor u nového obecního osvětlení: „Podepsali jsme smlouvu na 120 měsíců na instalaci 318 pouličních svítilen. Celkové náklady: 165 000 EUR. Dosud jsme spotřebovávali 46 614 kWh ročně. Nyní spotřebováváme 35 900 kWh. Dosahujeme tak úspory 10 714 kWh ročně, tedy 23 %, a to smluvní strana garantuje.“

Tento typ smlouvy, pro který agentura pro energii v Horních Rakousích poskytuje rady, doprovod a subvence (v průměru odpovídající 14 % nákladů, dokonce 24 % v zóně Cíle 2), je vhodný i pro podniky.

Společnost Weber-Hydraulik (170 zaměstnanců) se sídlem v Losensteinu, vyrábí zvedáky, teleskopická ramena a vyprošťovací nůžky používané hasiči. Chtěla rozšířit svá zařízení a této příležitosti využila ke změně systému vytápění za pomoci programu Energie-Contracting. „Je to vzorec win/win“, zdůrazňuje Kurt Sperrer, vedoucí výroby. „Ačkoli máme nyní více prostoru k vytápění, nahradili

Vyhrávající-vyhrávající (Win-win) zařízení

Program „Energie-Contracting“ z Horních Rakous je založen na „kouzelném vzorci“, který je možné schematicky znázornit takto:

Ať je to osvětlení, topení, dodávky teplé vody, nebo renovace veřejné budovy, smlouva je výhodná pro obě strany:

- Zadavatel (místní samospráva nebo podnik) neutráci peníze za nové vybavení.
- Smluvní strana na začátku garantuje úsporu energie, která při své realizaci umožňuje financovat investici.
- Zadavatel využívá know-how smluvní strany a nejmodernější technologie v oblasti řízení energie.
- Tato modernost dynamizuje image.
- Všichni pracovníci se mohou soustředit na jádro své profese ve svém podniku, údržbu provádí smluvní strana.
- Smluvní strana zajišťuje pro solventního klienta určitý objem činnosti po kratší či delší dobu.
- Zůstává na výši technologie a využívá viditelnosti na trhu.

jsme 4 600 m³ mazutu za 85 000 EUR 7 200 m³ biomasy za 60 000 EUR. Máme smlouvu na 15 let s topenářskou firmou, která garantuje 25 % úspor, ale v praxi toto procento dosahuje 40 %... Pro zásobování kotlů jsme uzavřeli smlouvu s jedním zemědělcem, který dodává dřevěné štěpky.“

Biomasa

Drcené dřevo je surovinou pro družstvo Bio-Wärme Weyer, které se nachází u kouzelné vesnice Weyer Markt v údolí řeky Enns. Na konci hliněné cesty vidíme něco, co se na první pohled podobá banálnímu hangáru, než objevíme, že se ve skutečnosti jedná o ultramoderní infrastrukturu, prošípanou počítači a sofistikovanými stroji. Je pravda, že tři čtvrtiny dlouhé budovy tvoří obrovský sklad se stov-

Klaus Hofer, ředitel družstva Bio-Wärme Weyer.

kami krychlových metrů štěpků, které do kotelny dopravuje jakýsi druh velké spirálové pružiny. Bio-Wärme Weyer je ve skutečnosti teplárna na biomasu o výkonu 5 MW, která dodává teplou vodu 121 klientům přes potrubní síť v délce 11 km. „Voda odsud odchází o teplotě 100 °C a přichází k odběrateli o teplotě minimálně 85 °C. Všechny školy v obci, několik podniků a hodně soukromníků v nás má důvěru“, vysvětluje vedoucí Klaus Hofer. Družstvo, které v roce 2001 založily 4 lesní podniky a 16 zemědělských hospodářství, využilo evropské pomoci ve výši 5 milionů EUR z titulu rozvoje venkova. „V regionu, který je z 80 % zalesněný, by-

Obnovitelné zdroje energie v Horních Rakousích

Spolková země Horní Rakousy (1,4 milionu obyvatel) získává téměř třetinu své energie z obnovitelných zdrojů, oproti necelým 6 % v průměru v Evropské unii. U vytápění tento podíl dosahuje dokonce 41 % (EU: 11 %). Biomasa a elektrina z vody představují každá 14 % z celkové spotřeby energie, malé procento je pokryto sluneční, větrnou a geotermální energií.

Obnovitelné zdroje energie v Horních Rakousích jsou:

- více než 1 000 fotovoltaických zařízení, tedy 770 000 m² solárních panelů,
- 34 000 topných zařízení a 250 sítí kolektivního vytápění na biomasu,
- více než 30 000 tepelných čerpadel,
- 23 větrných elektráren,
- více než 7 výrobních jednotek na biopaliva,
- více než 500 malých hydroelektráren, z toho více než 200 bylo nedávno modernizováno.

Odhaduje se, že využití obnovitelných zdrojů energie umožňuje ušetřit každý rok 1,5 miliardy EUR za dovozy fosilních paliv a vytváří 100 milionů EUR investic v regionu.

chom byli hloupí, kdybychom nezhodnotili to skutečné bohatství, které máme, biomasu. Naše produkce nahrazuje 1,5 milionu litrů mazutu a předchází emisím 3,6 tisíc tun CO₂ ročně“, poznamenává Klaus.

EcoEnergie

Družstvo je součástí jiného zařízení iniciovaného a řízeného agenturou pro energii v Horních Rakousích: „Ökoenergie-Cluster“ (www.oec.at), síť regionálních podniků aktivních v sektoru obnovitelných zdrojů energie, ekologických materiálů a technologií ve službách životního prostředí. V síti se jich účastní 142, z toho dvacítko ze sousední České republiky. Na rakouské straně tento celek představuje roční obrát 390 milionů EUR na zhruba 2 700 pracovních míst. Síť nabízí svým členům celou řadu zdrojů: informace, školení, subvence pro technologické inovace, komercializaci a na vývoz. A to nemluvíme o nadnárodní spolupráci.

V St-Ulrichu, poblíž Steyru, prodává společnost Kalkgruber Solar- und Umwelttechnik GmbH solární panely a kotle schopné spalovat současně dřevěná polena a štěpky. Podnik založený v roce 1993, který má 115 zaměstnanců, většinou mladých, je symbolem odvětví energetických technologií rozvíjejícího se v Horních Rakousích: inovační, konkurenceschopné a silně exportní. „70 % produkce se vyvážejí“, potvrzuje ředitel a zakladatel Johann Kalkgruber. „Především do Německa, Itálie, Španělska, Švýcarska, Maďarska a stále více do Francie. Trh je v plném rozmachu, ale je třeba bojovat, protože máme třicetku konkurentů.“ Podnik, který musí stále inovovat, k tomu může využívat možností nabízených klastrem EcoEnergie, který podporuje spolupráci. Účastní se tak evropského projektu „Socold“ (2004–2006), který sdružuje německé, rakouské, španělské a francouzské partnery snažící se o vylepšení chladicích a klimatizačních zařízení

Výroba kotlů na dřevo a dřevěné štěpy.

Výstavba rafinérie pro bionaftu v Ennsu.

fungujících na solární energii a určených pro soukromníky a malé podniky. „Budoucnost, to je směs biomasy, solární, větrné energie a dalších obnovitelných zdrojů energie“, říká Johann Kalkgruber.

Tento názor sdílí Joachim Payr, konzultant s kostkami, který, jak je tomu často v inovačním odvětví věnovaném novým energetickým technologiím, sedí ještě na druhé židli: Energiewerkstatt (Dílna energie), společnost, kterou založil v roce 1995 se třemi společníky a která se stala jedním z vedoucích evropských podniků pro technickou pomoc v oblasti větrné energie. K dnešnímu dni požádalo o expertizu 46 větrných parků – polovina současného výkonu větrné energie Rakouska. „Obnovitelné zdroje energie jsou ještě velmi významné“, říká. „Vezměte si vodní elektrárny: mohli bychom zdvojnásobit výkon některých malých elektráren, které máme, kdybychom je zmodernizovali. Na to je třeba upozornit soukromé vlastníky. Pomalu se nám to daří.“

„V oblasti energie nemůže být ‚big bang‘“, ujišťuje ředitel agentury ESV Gerhard Dell. „Řešení jsou rozmanitá, rozptýlená a velkého rozsahu. Oblast, kde přetrvává skutečný energetický problém, je doprava. Ale zde je míc z velké části na hřišti výrobců automobilů. Pro zbytek je třeba spojit zdroje energie, vytvořit dobrou infrastrukturu, zajistit si nástupce mezi mladými a moci počítat s politikou a finanční podporou ve všech regionech Evropy... Regionální úroveň je nejvhodnější, protože je blízko výrobců i spotřebitelů. Energetická bilance Horních Rakous je velmi dobrá: 30 % naší spotřeby pochází z obnovitelných zdrojů. Ale 30 % znamená, že zbývá získat 70 %.“

Další informace: <http://www.esv.or.at/>

ŠPANĚLSKO

Národní centrum pro obnovitelné zdroje energie

Celkové náklady: 15 600 000 EUR
Príspevek EU: 2 800 000 EUR

„Národní centrum pro obnovitelné zdroje energie (CENER), vybavené nejmodernějším zařízením, jako jsou laboratoře pro zdokonalování tepelných čidel a fotovoltaiických článků, pro analýzu a zkoušky v oblasti biomasy nebo certifikaci generátorů vzduchu, sídlící poblíž Pamplony v Navaře, disponuje veškerým nezbytným vybavením pro činnosti v oblasti výzkumu a vývoje. Ty pokrývají především pět oblastí: větrnou energii, sluneční energii, energii z biomasy, bioklimatickou architekturu a používání vodíku ke skladování energie. Činnost CENER byla zahájena v roce 2002 a má za konečný úkol zpřístupnit každé společnosti nejvýkonnější technologie na základě myšlenky, že nejlepší energie je ta, která není spotřebována.“

Juan Ormazábal, generální ředitel
direccion@cener.com
www.cener.com

GADELOUPE (FRANCIE)

Podpora větrné energie a ostatních obnovitelných zdrojů energie

Celkové náklady: neuvedeno
Príspevek EU (zahrnující: větrnou, geotermální, sluneční energii): 35 046 990 EUR

„Guadeloupe, který má asi 450 000 obyvatel, je ojedinělým případem v Karibiku, protože na jeho minimální závislosti na ropě se podílí větrná a sluneční energie, vodní energie, geotermální energie nebo spalování bagasu a uhlí, zatímco během posledních 12 měsíců stoupla spotřeba v průměru o 5,5 % a dosáhla dnešních asi 1 400 GWh. Větrnou energii vyrábí 11 větrných farem na východním svahu Guadeloupy, ostrovech Marie-Galante, v Désirade a Terre de Bas. Dnes je instalováno 208 generátorů vzduchu s odhadovaným výkonem 21 MW a roční výrobou 50 GW. Cíl stanovený místními poslanci je vyrábět 10 % elektřiny z větru, tedy výkon 50 MW. V roce 2006 se předpokládá, že bude realizováno 60 % předpokladů.“

Nadia Roseau, prefektura Guadeloupe
nadia.roseau@guadeloupe.pref.gouv.fr

MAĎARSKO

Lepší energetická účinnost pro nemocnici v Szegedu

Celkové náklady: 1 600 000 EUR
Príspevek EU: 589 000 EUR

„Díky evropskému spolufinancování mohla nemocnice v Szegedu realizovat novátorský plán v oblasti energetiky: staré parní kotle byly vyměněny, stejně jako potrubí a radiátory. Nový systém vytápění kontrolovaný počítačem umožňuje značné úspory. Rovněž bylo na střeše nemocnice instalováno 800 m² solárních panelů. Vyráběná energie slouží k výrobě teplé vody, která se používá jak ke spotřebě, tak k vytápění budovy. Tento projekt je začátkem rozsáhlejší operace na racionalizaci energetiky, která se bude týkat ostatních městských budov, počínaje středními školami a lékařským střediskem. Pro Szeged je to způsob, jak se vyrovnávat s problémem oteplování klimatu. Je to, jak se říká, „myslet globálně, a jednat lokálně.“

Botka Laszlo, starosta Szegedu
racz.peter@polghiv.szeged.hu

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ

Dřevo, zdroj energie pro podniky

Celkové náklady: 17 500 000 EUR
Príspevek EU: 5 900 000 EUR

„Prostřednictvím ‚Wood Energy Business Scheme‘ (WEBS / Program Dřevo – energie pro podniky), se Wales snaží vytvořit odbytiště pro dřevo jako udržitelné palivo určené k vytápění a k výrobě elektřiny v malém měřítku. Malé a střední podniky waleské zóny Cíle 1 a zóny Cíle 2 (Powys) mohou požádat o podporu, která může pokrýt až 48 % nákladů na systém vytápění dřevem, malé generátory elektřiny (méně než 2 MW) nebo na vybavení pro přeměnu dřeva na palivo. Program byl spuštěn v březnu 2004 na čtyři roky a řídí ho Komise pro lesy Walesu. Až dosud bylo přiděleno 50 % fondů na 53 projektů, z toho 2 malé generátory, 10 projektů na přeměnu a 38 systémů vytápění. Komise pro lesy rovněž vyhradila 35 000 tun dřeva pro trh vytápění biomasou v rámci WEBS.“

Michael Pitcher, vedoucí projektu, Wood Energy Business Scheme
mike.pitcher@forestry.gsi.gov.uk
www.woodenergybusiness.co.uk

Dánsko

„Akademie v Samsø: všechny obnovitelné zdroje energie pod jednou střechou“

Søren Hermansen, ředitel

Turisté, kteří se příští rok vydají na dánský ostrov Samsø, tam u přístavu Ballen objeví nové místo k návštěvě: Akademii pro energii v Samsø. V tomto místě budou soustředěny všechny odborné znalosti získané na ostrově v průběhu projektů realizovaných v oblasti obnovitelných zdrojů energie, od větrných turbín a systémů pro městské vytápění využívající slámu až po řepkový olej a solární čidla s přeměnou tepla. Akademie v Samsø nabízí dánským i zahraničním výzkumníkům možnost studovat obnovitelné zdroje energie, aniž by pro hledání inspirace museli chodit daleko.

Současně bude akademie konferenčním centrem, kde budou výzkumníci, podnikatelé a političtí činitelé diskutovat o místním rozvoji na základě obnovitelných zdrojů energie, o úsporách energie, nových energetických technologiích, nových organizačních strukturách a vzorech vlastnictví. Úřad pro energii a Agentura pro energii v Samsø plánují toto místo uspořádat tak, aby zde mohlo pokračovat energetické poradenství, jak pro podniky, tak pro soukromníky. Chtějí také podporovat cestovní ruch spojený s energií a workshopy a semináře organizované k tomuto tématu. Akademie tak bude novým hlavním štábem energetických organizací ze Samsø.

Po celé léto bude akademie otevírat své výstavní a experimentální prostory pro turisty, studenty a jiné zájemce o energii; každý rok objeví již nyní „ostrov obnovitelných zdrojů energie“ více než tisíc návštěvníků všech kategorií. V experimentální prostoru, který byl nedávno vybaven, je možné například postavit vozidlo na vodík, větrnou elektrárnu nebo malý sluneční článek. Samsø bude rovněž cílem exkurzí pro děti, aby se seznámily s problematikou obnovitelných zdrojů energie během letních táborů nebo ve školním roce.

Ekologie a tradice

Architektura akademie je ovlivněna architekturou tradičních budov v Samsø, jako jsou vikingské domy. Ekologie zavazuje, takže budova je konstruována tak, aby dodržela následující principy: minimální rušení fauny a flory vysušené bažiny, na které je budova postavena; použití přírodních a recyklovatelných stavebních materiálů; vnitřní atmosféru bez emisí a toxinů; svěžest zajištěnou systémem přirozeného větrání v přírodních kancelářích a velkoobjemovými otevřenými místnostmi; malou spotřebu vody díky zachycovacím zařízení (například dešťová voda je používána na toalety a k zavlažování půdy); úsporu tepla díky silné izolaci budovy a systému solárního vytápění spojeného s místní teplárnou využívající slámu, potrubí jsou dokonale izolovaná díky dvojitému vedení: podíl tepelných ztrát je nejnižší, jakého bylo dosud v Dánsku dosaženo.

Solární snímače, které zásobují akademii teplou vodou, slouží pro návštěvníky jako demonstrace tohoto způsobu vytápění. Asi 100 m² solárních fotovoltaických článků na střeše a místní větrné turbíny zásobují budovu elektřinou. Elektrické přístroje a osvětlení používané ve všech místnostech mají nízkou spotřebu energie. Okna jsou konstruována tak, aby optimalizovala osvětlovací podmínky.

Akademie pro energii je místní projekt spolufinancovaný městským úřadem v Samsø, Real Dania (soukromé fondy) a strukturálními fondy. Celkové náklady včetně vnitřního vybavení dosáhly 2 000 000 EUR. EFRR přispěl 25 000 EUR na studii proveditelnosti a 400 000 EUR na stavbu. Řídící výbor akademie je tvořen zástupci univerzit, obvodních a městských orgánů a místních nevládních organizací. Úspěch projektu se vysvětluje především skutečností, že Samsø ukázalo, že obnovitelné zdroje energie jsou pro malou obec rentabilní možností. Zisky z úspor energie a vlastní výroby energie jsou znovu investovány do akademie.

Kontakt: Samsø Danmarks Vedvarende Energi Ø (Denmark's Renewable Energy Island), www.veo.dk

Budova v budoucnosti.

INTERREG IIIA NĚMECKO/ FRANCIE/ BELGIE/ LUCEMBURSKO

„RUBIN“: regionální strategie ve prospěch biomasy

Celkové náklady: 1 550 000 EUR
Příspěvek EU: 770 000 EUR

„Cílem RUBIN je zjistit potenciál a limity využití biomasy na našem přeshraničním území. Především díky dostupným plochám a podporované místní energetické poptávce může biomasa značně přispět k dodávkám energie. Může rovněž posílit regionální ekonomiku zavedením nových činností v odvětvích zemědělství, lesnictví, obchodu a služeb. K tomu je třeba, aby byla přijata konkrétní opatření: vytvoření centra působnosti, realizace studie, která může vyústit v regionální strategii ve prospěch biomasy, organizace osvětových akcí k této problematice a nakonec koncepce a vypracování pilotních přeshraničních projektů.“

Ulrich Bemmann, IZES (Institut für Zukunftsenergiesysteme / Institut pro energetické systémy budoucnosti)
bemmann@izes.de
www.izes.de

INTERREG IIIB SEVERNÍ MOŘE

„POWER“ pro větrnou energii off-shore

Celkové náklady: 3 493 682 EUR
Příspěvek EU: 1 746 841 EUR

„Větrná energie je jedním z odvětví, v nichž růst na mnoha místech brzdí nedostatek dostupných míst. Jedním z řešení je využít zařízení na pobřeží. Projekt POWER sdružuje 37 organizací z 10 pobřežních regionů Severního moře a jeho cílem je rozvíjet větrnou energii off-shore posílením spolupráce a technických, logistických a administrativních kapacit aktérů tohoto sektoru. Přijetím globálního přístupu, který zohledňuje celý hodnotový řetězec – od plánování až po instalaci a školení odborníků – by měl POWER posílit postavení oblasti Severního moře na špičce tohoto průmyslu, dokonce ji do roku 2015 dostat na první místo.“

Mathias Grabs, vedoucí projektu
info@offshore-power.net
www.offshore-power.net (www.interregnorthsea.org)

INTERREG IIIB CADSES

„KinG“ pro energetickou účinnost budov

Celkové náklady: 2 423 622 EUR
Příspěvek EU: 1 183 050 EUR

„Nadnárodní síť CER² (Central European Regions Cluster for Energy from Renewables.NETwork) má podporovat regionální rozvoj a místní ekonomický růst ve střední Evropě podporou energetických technologií, které jsou citlivé k životnímu prostředí, a racionální využívání energie. Konkrétně se jedná o mobilizaci a sdružování podniků, klastrů a ostatních účastníků ze sektoru obnovitelných energií a energetické účinnosti. Jedním z projektů podporovaných CER² je síť „KinG“ (Kompetenznetzwerk Innovative Gebäudetechnik – Síť pravomocí pro inovační techniky ve stavebnictví). KinG má usnadnit integraci v sektoru stavebnictví pro techniky a materiály umožňující spojit pohodlí a energetickou účinnost. KinG byl spuštěn v regionu Vienne a měl by se rozšířit na celou síť CER² prostřednictvím přeshraničních výměn know-how mezi regiony.“

Susanne Geissler, vedoucí projektu
susanne.geissler@arsenal.ac.at
www.arsenal.ac.at

INTERREG IIIC ZÁPAD

„RUSE“ neboli energie ze strukturálních fondů

Celkové náklady: 1 573 000 EUR
Příspěvek EU: 968 000 EUR

„Projekt RUSE (Redirecting of Urban areas towards Sustainable Energy / Přesměrování městských zón k udržitelné energii) pomáhá účastníkům z nových členských států a kandidátských zemí lépe využívat strukturální fondy k realizaci udržitelných energetických projektů. Od roku 2004, kdy byla tato čtyřletá iniciativa spuštěna, byla v každé partnerské zemi realizována celá řada akcí na podporu a pomoc obecním úřadům, agenturám pro energii, podnikům a ostatním dotčeným aktérům při předkládání dokumentace v rámci fondů. Internetové stránky RUSE tak umožňují přístup k velkému počtu nástrojů: dokumentace o strukturálních fondech; databáze; letáky na téma energie; národní úřady, které mohou poskytnout pomoc při sestavování dokumentace; výsledky seminářů a studijních cest; užitečné odkazy na jiné stránky týkající se strukturálních fondů a energie v zemích střední a východní Evropy.“

Christophe Frering, koordinátor projektu
cfrering@energie-cites.org
www.ruse-europe.org

2007–2013: Příprava nové generace programů se stránkami Info regio

Členské státy a regiony připravují následující programové období 2007–2013. Stránky Info regio přináší mnoho informací a důležité dokumenty všem aktérům zapojeným do tohoto procesu. Jedná se o usnadnění výměn mezi nimi a o informování široké veřejnosti o dosaženém pokroku. Své dotazy a příspěvky zašlete GŘ Regionální politika.

http://ec.europa.eu/comm/regional_policy/funds/2007/index_cs.htm

Kontakty

Evropská komise, generální ředitelství pro regionální politiku
Odbor 01 – Informace a komunikace
Thierry Daman
41, avenue de Tervuren, B-1040 Bruxelles
Fax: +32 2 296 60 03
E-mail: regio-info@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/dgs/regional_policy/index_en.htm

Informace o regionální pomoci Evropské unie
http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

ISSN 1725-8197

© Evropská společenství, 2006
Reprodukce povolena s uvedením zdroje.

Úřad pro úřední tisky
Publications.europa.eu